ބާރީގޮޑުން
މުޤީރާގެ

ލިޔުނީ ބައްޕާބުރުހާނީ: އިސްމާޢީލް ފަތުހީ

ކުރިފައިވާ ވައްޒުތަކުގެ ވައްކަޒަން ބޮޑުވާއިރު ކުރިއާގެއަށް ފުރަތަމަ، ކުރި ކުރައްވަދު ވަނީކާގެ ގެއްލޭތޯ. މިއީ މާލޭ ގުދުރަތީ ގާރަތުގެ ދޮށަށް ހުވަނދަކަން އެބޮ ގޮތޮގަށް ގާދުވަތޮ ގައްދަޅުގައި ދުނިބެހި ދަނޑުން ބިބޮގޮތަށް ބިބޮވުންދުން ބިބޮބައްދަށް ފުރާވުގަށް ވަންދާފައިވާ ގެއްލޭވަން ބޮނޑުއެއް. މިގޮވައްޓާއި ގޯއި، އާގެއަން ބޫނުނުވާހަ ބޮލައްޓޮށް ވާދުބައިން ކުރި ދޮން ޙަސަން ވަނިލުވާނަން މިދުލުވު އޭނާގެ ދަރި މަދިޔަނުލުރު، (އިބްރާހީމް ނޫރައްދީނަން ލަލާގެ ބަނޑުން މިބުން ދޮނި ވަނިއްޔުވާއި، ގުދުގޮމާއި ދޮނގޮމާއި މިބޫދުވުނުލުރު) ދޮނި ވަނިއްޔުވަން ހިބައިން މިބިފަޒައިގެންފަށް ވޯއްވޭ. (މި ވަނިއްޔުވަލި ފަހުން ކުރައްމަދު ޝަވްސޯއްދީނު ރަދުނުނުވޭ. އަދި މިއީ ރަސްލަން މިބިފަޒައިގެބުމުގެ ލޫރިން ކުރީގެ ވަނިއްޔުވޭ.)

މި ވަނިއްޔުވު ގުދުރަނޮއްގެ ވަމިން ރަސްލަން ލޮބޮއްވިއްވޭ. ދުވަސް ކުރީ ބަނޑުފުރަހުން ހިދުރާއިން 1319 (1901މ) ވަނަ އަހަރު (ލަވުހަރާގެއި) ޙަސަން އިއްޒަދީނުގެ މިބިފަޒައިގެބޮވޭ. އަނެއް އަނބިކަނބަލުން ގުދުގަނޑުފަރު ދޮނިގޮވާ ކުރިގާގައި އިންނަވައި ފުރަބަމަދުއަން ބިއްބިގަމާ ނާއިގެން ރައްލާބިއްވޭ. މިއީ ޙަސަން އިއްޒަދީނުގެ ވަރަން މިބިފަޒައިގެބޮ ބޫދުވުލުވޭ.

މިގަމާ މިބިފަޒައިގެބޮމާ ދާދިގާބޮގައި ޝަވްސޯއްދީނަން ރަސްލަން މިބިފަޒައިގެން އަނބިކަނބަލުން ދޮނިގަމާއިގެން ރަސްލަންގެ ލާއިމަން ވަޒައިގެބޮވޭ.

ދެން ކުރިގާގައި ދުވަސްލާބޭލު ބިއްބިވި އެރަދުނުނުވުރު ހަގަން ބިއްބިވި ދޮގަމައިނުވޭ. ވަރުން ދޮނުގަމާ ގަނޑުވަރުން "ވުއްގެ" އާނިޔާ ގެއަން ވަޒައިގެބޮވޭ. މިގެ ހަގައްލަ އަހަރުވަރުން

މި ވަނިއްޔުވު ދުވަހަރައްގެ މަބިން ރަސްލަން ލުރައްބިއްވޭ. ދުވަސް ވަހަރަން

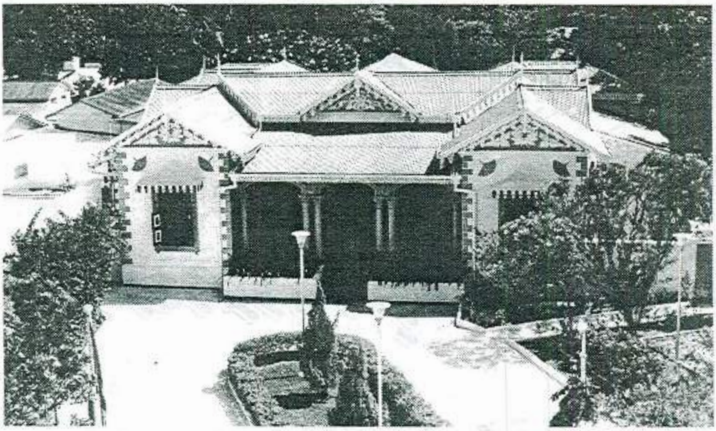

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރަސްމީ ގޭކޮޅު 1979ގައި.

ބަނަސްން އިއްޒަތްތެރިން މަސިއްފުވު
އިނގިރޭސި ބައެއްމު ހުއްދަވެމުން
ކުވިންބަން ގެންދެވުނެވެ. ކިބައިވައި
ވިދާޅުވާން ހުންނަވިކަން އެމަނިކުފުޅަށް
ގަސްދުވެރުއް ސަރުކާރުން ތައްޔާރުކޮށް
ދެއްވުމަން ނިންމަވައި، މުލިގެ ހުރި ކޮޓިން
ދެދުރު ހާރަމުގެ ގޮތުގެ އެއްޗީ ހާރަމާ
އިންކޮން ވަރަށްބޮޑު ބިމެއް ނުންގެވިއްޖެ.
ދެން އެސަރަޔަށްދަގެއިވާ ފަސްގެއާއި
ޗުރޭޝަނުގަވައި ހަމަތަ ބިލްބައްދަވައި
ހުވަނުން އިސްކަންދަރު މުސްނަދާ ހަމައަން
ދިޔަހަމުކަރައްވައި ގަނޑުވަރު އިމާރާތް
ކަރައްވަން ފެއްޓެވިއްޖެ.
ތުރިމާސާ
ކިޔޭތާން އިސްކެ ހުންނަވައި، އޮތުދު
ކަރައިން މާސްޓިރިންގާއި، އަލްދަނުމިހުން
ސަރުކާރުން ގެންނަވައި އެދުވަސްވަރުގެ
އޮތްދުކަރައިގެ ރަނގަޅު ފެންވަރުގެ ގޭގެ

ބިނާކުރައްވަން މިގަނޑުވަރު ފާޅަން
ދަރުވަޅުގެ ވަކާއި، ފެއްޓެވިއްޖެ.
ބާކުވަހާއި، އިސްކިރިންވަހާއި، ޗާލިވަހާއި
މީނާރުގެސް ދަކުޅާގެ ވަކާލީ އެވުދު
ކުރައިން ގެންވުނުވެ. ގަސްދުވެރު ނިމިގެން
ފަރުނީ ކަރާއި ޖީނަމުގެ ހުރިހައި
އެއްޗެއްވަސް ކުރައިން ގެންވުނެވެ.
މުޅިގޭ ކޮށިގައި ހުނވާރު ގަސްދުވެރު
ބިންގާއްވާނި 14 ރަބީޢުލް އައްވަލް
1332ހ. (10 ފެބުރުއަރީ 1914)
ގައެވެ. ސަވެއިދު މޫސާ މާފަތް
ހިޔާގާނުގެ އިރުވަރުންނެވެ. މައިގަނޑު
އިމާރާތް ކުރިން ނިންމައި މާލޫދު
ހިއްވައިގެން އެގަސްދުވެރު އެޖުމާނުގެ
ދޮވަން ހުޅުވީ 1338ހ. ވަނަ އަހަރު
ރަބީޢުލް އައްވަލްމަހުގެ 14 ވަނަދުވަހު (7
ޑިސެމްބަރު 1919) އެވެ.

(ނުނިމޭ)